

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

คนดีศรีแผ่นดิน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

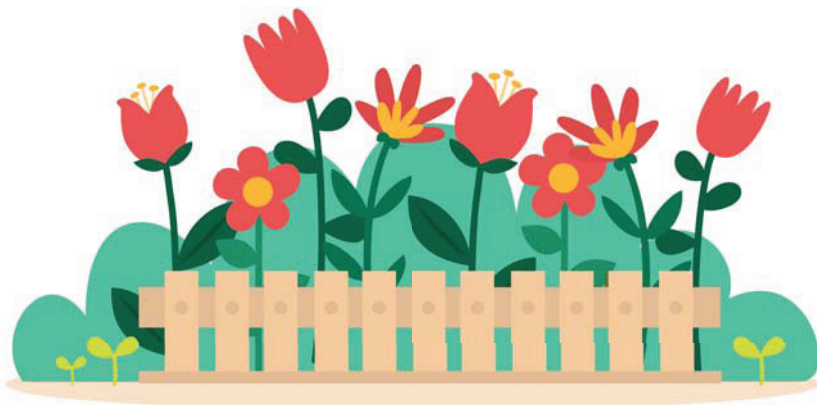
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน่วยย่อยที่ ๑ ตันกล้าคนดี	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ ครอบครัวของฉัน	๔
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ สมาชิกที่ดีของครอบครัว	๑๐
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	๑๕
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๑
หน่วยย่อยที่ ๒ สังคมน่าอยู่	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๒๕
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	๒๖
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ บุคคลสำคัญในท้องถิ่น	๒๗
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน	๒๙
แบบทดสอบหลังเรียน	๓๓
หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย	
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓๗
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ กิจกรรมประชาธิปไตย	๓๘
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	๔๔
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ กิจกรรมประชาธิปไตยในชุมชน	๔๖
แบบทดสอบหลังเรียน	๕๐

หน่วยย่อยที่ ๑

ต้นกล้าคนดี

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยย่อยที่ ๑ ตัณถล้าคนดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย \surd หน้าข้อที่ถูกต้อง และ ทำเครื่องหมาย \times หน้าข้อที่ผิด

-๑. ครอบครัวประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก
-๒. พ่อแม่มีหน้าที่คอยเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้มีความสุข
-๓. สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่กัน
-๔. สมาชิกในครอบครัวต่างคนต่างอยู่
-๕. ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน
-๖. กิจกรรมทางสังคมคือการไปทำบุญตักบาตรที่วัด
-๗. เพื่อนบ้านมีหน้าที่อบรมบุตรหลานให้เป็นคนดี
-๘. พ่อแม่ส่งเสริมบุตรหลานให้ได้รับการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ถูกต้อง	๗-๘ ข้อ	=	ดี
ตอบได้ถูกต้อง	๕-๖ ข้อ	=	พอใช้
ตอบได้ถูกต้อง	๐-๔ ข้อ	=	ควรปรับปรุง

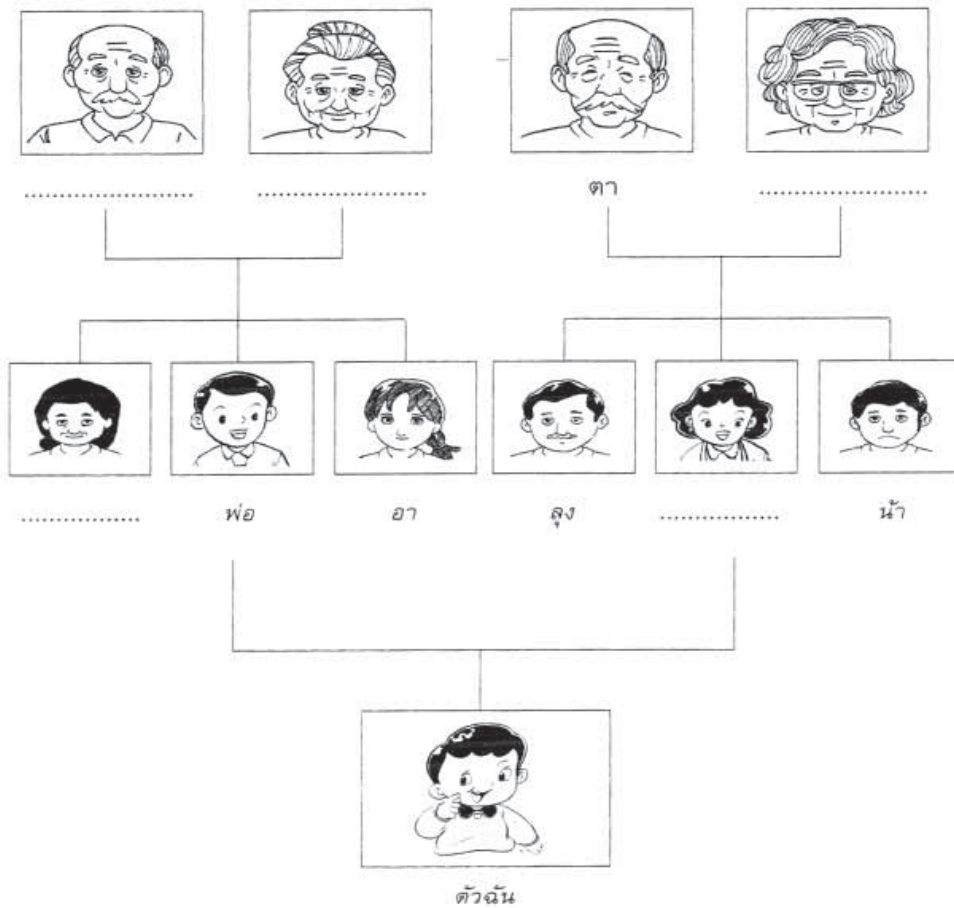
หมายเหตุ ให้ครูอ่านแบบทดสอบให้นักเรียนฟัง

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ครอบครัวของฉัน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนเขียนสถานภาพของบุคคลในภาพ
 ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง พร้อมทั้งตกแต่งใบงานให้สวยงาม

เกณฑ์การให้คะแนน

- สามารถตอบได้ถูกต้อง ๔-๕ ข้อ = ดี
- สามารถตอบได้ถูกต้อง ๒-๓ ข้อ = พอใช้
- สามารถตอบได้ถูกต้อง ๐-๑ ข้อ = ควรปรับปรุง

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน แล้วร่วมกันจัดทำแผนผังความคิดสรุปบทบาทหน้าที่ สิทธิของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

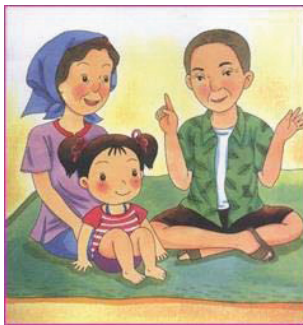
ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

๑. โครงสร้างและความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

๑.๑ โครงสร้างของครอบครัว

ครอบครัว หมายถึง บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปที่อยู่อาศัยในบ้านเดียวกัน โดยสมาชิกภายในครอบครัวจะมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด มีความผูกพัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๑.๒ ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัวจะแสดงออกให้เห็นได้จากการปฏิบัติ เช่น

- การปฏิบัติตนของบิดามารดาที่มีต่อบุตร เช่น ตักเตือนไม่ให้ทำสิ่งที่ไม่ดี ทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสียให้เรียนหนังสือ การปฏิบัติของปู่ ย่า ตา ยาย เช่น คอยให้คำแนะนำแก่ลูกหลาน เป็นต้น

- การปฏิบัติตนของบุตรที่มีต่อบิดามารดา เช่น กตัญญูทักเตือนพ่อแม่ ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนทำตนให้เป็นคนดี ไม่ให้เสื่อมเสียแก่วงศ์ตระกูล เป็นต้น

๑.๓ ความสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียน

ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมีหน้าที่บริหารโรงเรียน และดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสมาชิกทุกคนในโรงเรียน

ครู อาจารย์ มีหน้าที่สอนหนังสือ ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี

ภารโรง มีหน้าที่ดูแลความสะอาดภายในบริเวณโรงเรียน

นักเรียน มีหน้าที่เรียนหนังสือ เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู และปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

๑.๔ การปฏิบัติที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน

การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน เช่น ฝึกฝนอบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดี ถ่ายทอดวิชาให้โดยไม่ปิดบัง ยกย่องศิษย์เวลาอยู่ในสังคม สอนวิชาความรู้ให้นำไปปฏิบัติได้จริงและนำไปเลี้ยงชีพได้ เป็นต้น

การปฏิบัติของนักเรียนต่อครู เช่น แสดงความเคารพขยันและตั้งใจเรียน ยกย่องครูไม่ติฉินนินทาหรือดูถูกเหยียดหยาม

๑.๕ การปฏิบัติที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อน เช่น เมื่อแบ่งปันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แนะนำเพื่อนในทางที่ดีซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน เป็นต้น

การปฏิบัติของเพื่อนต่อนักเรียน เช่น ตักเตือนไม่ให้เราประมาท ไม่พาเราไปกระทำ ความชั่ว ยกย่องให้เกียรติเรา เป็นต้น

๒. บทบาทหน้าที่ สิทธิของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน

๒.๑ ความหมายของบทบาทหน้าที่และสิทธิ

บทบาทหน้าที่ หมายถึง สิ่งที่คุณต้องปฏิบัติเช่น นักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน พ่อแม่มีบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกและอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี เป็นต้น

สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่คุณควรจะได้รับตามกฎหมาย เช่น เด็กที่เกิดมามีสิทธิที่จะมีชื่อและนามสกุลมีสิทธิได้รับความรัก ความปลอดภัย การดูแลปกป้องจากอันตรายทั้งปวง เป็นต้น

๒.๒ ความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ สิทธิของตนเองในครอบครัว

นักเรียนมีบทบาท หน้าที่ต่อครอบครัว คือ เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ เลี้ยงดูพ่อแม่ ยามแก่ชรา ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เป็นต้น

สิทธิที่นักเรียนพึงได้รับ เช่น มีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิจะได้รับการเลี้ยงดูและปกป้องจากพ่อแม่ มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกับสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

๒.๓ การใช้อำนาจตามหน้าที่และสิทธิของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิกในครอบครัวจะมีบทบาทหน้าที่และสิทธิแตกต่างกันออกไป เช่น พ่อแม่มีบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกให้เจริญเติบโตขึ้นอย่างมีความสุข และมีสิทธิที่จะอบรมสั่งสอนลูกให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ลูกมีบทบาทหน้าที่ในการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัว

.....

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง ความสามัคคีของคนในชุมชน

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวาดภาพกิจกรรมที่นักเรียนเคยทำประโยชน์แก่ชุมชน และเขียนบรรยายถึงกิจกรรมที่ได้ทำ

กิจกรรมที่ได้ทำ คือ

ความรู้สึกหลังจากทำกิจกรรม.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ตอบคำถามได้ถูกต้องสมบูรณ์ = ๑ คะแนน

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ - ๓ เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน โดยร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษาในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์ต ดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ ศึกษาความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว
- กลุ่มที่ ๒ ศึกษาความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน
- กลุ่มที่ ๓ ศึกษาความรู้ เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ

ครอบครัวและโรงเรียน

๒. ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ที่กลุ่มตนเองได้ศึกษาหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง สมาชิกที่ดีของครอบครัว

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

เด็กดีของครอบครัว หมายถึง เด็กที่ปฏิบัติตนให้เป็นที่รักใคร่ของบิดามารดาและญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวได้โดยปฏิบัติ ดังนี้

๑. มีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดา มารดาและญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดาและญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว

๒. มีสัมมาคารวะต่อบิดา มารดาและญาติผู้ใหญ่ รู้จักกล่าวคำขอบคุณขอโทษและไหว้ผู้ใหญ่ ปฏิบัติตนตามข้อ ตกลง กฎ กติกา ระเบียบของครอบครัว

๓. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมของครอบครัว มีระเบียบวินัย มีน้ำใจช่วยเหลืองานบ้าน มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง สมาชิกที่ดีของโรงเรียน

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน

เด็กดีของโรงเรียน หมายถึง เด็กที่ปฏิบัติตนให้เป็นที่รักใคร่ ของครูอาจารย์และสมาชิกทุกคนในโรงเรียน นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนได้โดยปฏิบัติ ดังนี้

๑. เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและเชื่อฟังและมีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์
๒. ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาหาความรู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พุดจาไพเราะ สุภาพเรียบร้อย
๓. รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียนและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

ใบความรู้ที่ ๓ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และโรงเรียน

๑. ประโยชน์ต่อตนเอง

๑. เป็นผู้ที่มีจิตใจดี
๒. ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้อื่น
๓. มีการกระทำที่ถูกต้อง ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น
๔. มีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง
๕. ทำให้เป็นคนมีเหตุผล

๒. ประโยชน์ต่อครอบครัว

๑. ทำให้บิดามารดาสบายใจ
๒. ทำให้ครอบครัวอบอุ่น
๓. ทำให้บ้านเรือนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

๓. ประโยชน์ต่อโรงเรียน

๑. สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน
๒. โรงเรียนสะอาดมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

๔. ประโยชน์ต่อสังคม

๑. รักษาวัฒนธรรมที่ดีงาม
๒. สังคมมีความสุข

.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
๓ ๔.

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนลงในตารางที่กำหนด ดังนี้

กฎระเบียบของโรงเรียน	ผลดีของการปฏิบัติตาม	ผลเสียของการไม่ปฏิบัติตาม
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบในชีวิตประจำวัน

รายชื่อสมาชิก ๑

๒.

๓

๔.

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันบันทึกการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบในชีวิตประจำวันลงในตาราง พร้อมกับบอกประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติดังกล่าว

การปฏิบัติตนตาม

การปฏิบัติตนตาม

☺ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบในชีวิตประจำวัน.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ - ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมไทย โดยร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษาในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิบชาร์ท ดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ ศึกษา เรื่อง ความหมายของประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- กลุ่มที่ ๒ ศึกษา เรื่อง ความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- กลุ่มที่ ๓ ศึกษา เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว

และชุมชน

๒. ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองศึกษาหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ความหมายของประเพณีและวัฒนธรรมไทย

ประเพณี หมายถึง สิ่งดีงามที่ชุมชนประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา จนกลายเป็นแบบแผนของวิถีชีวิตของบุคคลในชุมชน

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และ

ศีลธรรมอันดีงามที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา มีการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับยุคสมัย ดังนี้

- ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม เช่น ความสะอาดของบ้านเรือนและสถานที่สาธารณะ ศิลปะของชาติ
- ลักษณะที่แสดงถึงความสะอาดเรียบร้อย เช่น การแต่งกาย มารยาทในการเข้าสังคม
- ลักษณะที่แสดงถึงศีลธรรมอันดีงามของประชาชน เช่น ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมไทย

ประเพณีและวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อสังคมไทย ดังนี้

๑. สร้างความรักความผูกพันในครอบครัว เช่น วันสงกรานต์ ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ลูกหลานที่ทำงานอยู่ต่างถิ่น จะกลับบ้านไปรดน้ำดำหัว ขอพรจากพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ เพื่อความเป็นสิริมงคล

๒. สร้างขวัญกำลังใจในการประกอบอาชีพ เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นประเพณีขอฝนของชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นิยมจัดในช่วงฤดูฝน เข้าสู่การทำนาประมาณเดือน 6 หรือเดือน 7 เพื่อเป็นการบูชาแถน (แถน หมายถึง เทวดา) ให้ฝนตกตามฤดูกาล

๓. สร้างความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น ประเพณีการทำบุญสารทเดือนสิบ ซึ่งเป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

๔. ก่อให้เกิดความกลมเกลียวและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกในสังคม เช่น ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของชาวนาไทย โดยเจ้าของนาจะบอกเพื่อนบ้านให้รู้ว่า จะเกี่ยวข้าวเมื่อใด และเมื่อถึงวันที่กำหนดเจ้าของนาก็จะต้องปกรงที่ที่นาของตนเพื่อให้เพื่อนบ้านหรือแขกที่รู้จะได้มาช่วยเกี่ยวข้าวได้ถูกต้อง ทั้งนี้เจ้าของนาจะต้องจัดเตรียมอาหาร คาวหวาน น้ำดื่ม ไวรองรับด้วย และในขณะที่เกี่ยวข้าวก็จะมีการเล่นร้องเพลงระหว่างหนุ่มสาวเป็นที่สนุกสนานและเพลิดเพลินเพื่อคลายความเหน็ดเหนื่อยได้

๕. หล่อหลอมบุคลิกภาพให้กับสมาชิกในสังคม เช่น มารยาททางสังคม การรับประทานอาหาร การแต่งกาย

๖. สร้างเอกลักษณ์ให้แก่สังคม เช่น ภาษา ธงชาติ เพลงชาติ

ใบความรู้ที่ ๓ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรม ในครอบครัวและท้องถิ่น

การปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่นอย่างถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้ได้รับประโยชน์ ดังต่อไปนี้

๑. สร้างความรัก ความผูกพันในครอบครัวและชุมชน
๒. แสดงออกถึงเอกลักษณ์อันดีงามในท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การสืบสานและอนุรักษ์
๓. ก่อให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกันในครอบครัวและระหว่างในสมาชิกในชุมชนเดียวกัน
๔. ปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม รวมทั้งเป็นการขัดเกลาจิตใจให้เป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน
๕. ก่อให้เกิดความสามัคคีและความภาคภูมิใจในชาติ

.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อศึกษาและสืบค้นประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เกี่ยวกับความเป็นมา โดยร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษาในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์ต ดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ - ๒ ประเพณีทางศาสนา
 - กลุ่มที่ ๓ - ๔ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.

๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนวาดภาพ ระบายสีประเพณีในท้องถิ่นที่นักเรียนเคยเข้าไปมีส่วนร่วม พร้อมทั้งเสนอแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมให้คงอยู่

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยย่อยที่ ๑ ตันกล้าคนดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย \surd หน้าข้อที่ถูกต้อง และ ทำเครื่องหมาย \times หน้าข้อที่ผิด

-๑. ครอบครัวประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก
-๒. พ่อแม่มีหน้าที่คอยเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้มีความสุข
-๓. สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่กัน
-๔. สมาชิกในครอบครัวต่างคนต่างอยู่
-๕. ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน
-๖. กิจกรรมทางสังคมคือการไปทำบุญตักบาตรที่วัด
-๗. เพื่อนบ้านมีหน้าที่อบรมบุตรหลานให้เป็นคนดี
-๘. พ่อแม่ส่งเสริมบุตรหลานให้ได้รับการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

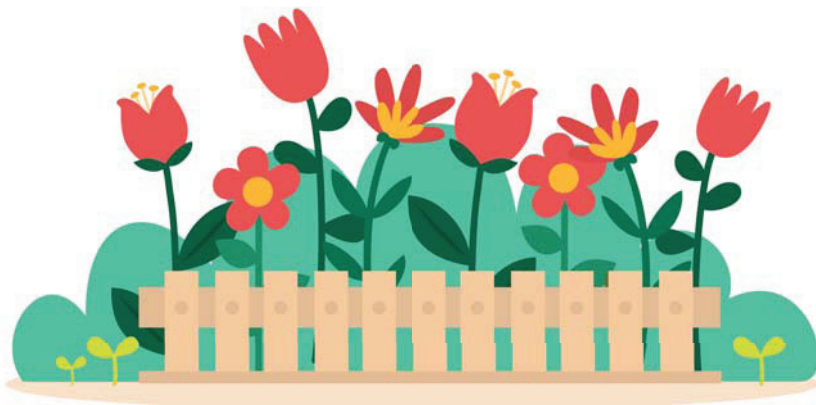
ตอบได้ถูกต้อง	๗-๘ ข้อ	=	ดี
ตอบได้ถูกต้อง	๕-๖ ข้อ	=	พอใช้
ตอบได้ถูกต้อง	๐-๔ ข้อ	=	ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ให้ครูอ่านแบบทดสอบให้นักเรียนฟัง

หน่วยย่อยที่ ๒

สังคมน่าอยู่

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยย่อยที่ ๒ สังคมน่าอยู่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. เมื่อเราช่วยเหลือผู้อื่นจะได้รับผลดีต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด ก. เกิดภาคภูมิใจ ข. เป็นทุกข์เดือดร้อน ค. ได้รับการชื่นชมยกย่อง
๒. แป้งมักช่วยเหลือสัตว์ที่บาดเจ็บเป็นประจำ แสดงว่าแป้งเป็นคนอย่างไร ก. มีเมตตากรุณา ข. มีความรับผิดชอบ ค. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๓. หากทุกคนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว จะเกิดผลอย่างไร ก. ครอบครัวมีฐานะดี ข. ครอบครัวแตกแยก ค. ครอบครัวมีความสุข
๔. หากพบเห็นขยะตกอยู่บนพื้นในโรงเรียนเราควรทำอย่างไร ก. เก็บทิ้งลงถังขยะ ข. ใช้เท้าเหยียบไว้ข้าง ๆ ค. เรียกภารโรงมากวาด
๕. ชัยมักสอนเพื่อนทำการบ้านอยู่เสมอ แสดงว่าชัยเป็นคนอย่างไร ก. มีความกตัญญู ข. มีความรับผิดชอบ ค. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม(คณะชั้น) เพื่อสืบค้นประวัติวันหยุดราชการ ตรงกับวันอะไร สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับใคร และสรุปในรูปแบบแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์ต ดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ วันหยุดราชการเกี่ยวกับชาติ เช่น วันรัฐธรรมนูญ
 - กลุ่มที่ ๒ วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา
 - กลุ่มที่ ๓ วันหยุดราชการเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ เช่น วันฉัตรมงคล วันจักรี
 - กลุ่มที่ ๔ วันหยุดราชการเกี่ยวกับ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย เช่น วันสงกรานต์ วันพีชมงคล
๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทั้งที่บ้านและโรงเรียนมากลุ่มละ ๑ ตัวอย่าง พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องอย่างสันติวิธี

๒. ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ปัญหาที่พบ	วิธีการแก้ปัญหา
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น

- คำชี้แจง ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจบุคคลในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองที่ชื่นชอบมา ๑ ท่าน และบันทึกข้อมูล
๒. ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

บุคคลสำคัญในท้องถิ่นหรือชุมชนของฉัน

บุคคลสำคัญในท้องถิ่นหรือชุมชนของฉัน คือ

.....

.....

ผลงานที่สำคัญของท่านได้แก่

.....

.....

.....

เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือชุมชน คือ

.....

.....

.....

ความรู้สึกที่ฉันมีต่อบุคคลท่านนี้คือ

.....

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป จัดทำแผนผังความคิด สรุปสาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนมีความแตกต่างกัน
 ๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิต
 ของสมาชิกในชุมชนมีความแตกต่างกัน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน

ชุมชนแต่ละชุมชน จะประกอบไปด้วยสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก สมาชิกในชุมชนแต่ละคนล้วนมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย การที่สมาชิกในชุมชนจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขนั้น จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตทั้งของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ ดังตัวอย่างพฤติกรรมต่อไปนี้

๑. การทักทาย เป็นการไต่ถามถึงความเป็นอยู่หรือทุกข์สุขอย่างเป็นกันเอง วิธีการทักทายแบบไทยนั้น ผู้ชายจะกล่าวคำว่า “สวัสดีครับ” ผู้หญิงจะกล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะ” พร้อมทั้งยกมือไหว้อย่างนอบน้อม

๒. การทำความเคารพ เป็นการแสดงความนอบน้อมและให้เกียรติแก่บุคคลอื่น การแสดงความเคารพมีหลายลักษณะ เช่น การประนมมือ การไหว้ การกราบ การคำนับ การถวายความเคารพ การที่จะแสดงความเคารพในลักษณะใดนั้น ต้องพิจารณาผู้ที่จะรับความเคารพด้วยว่าอยู่ในฐานะเช่นใด หรือในโอกาสใด แล้วจึงแสดงความเคารพให้ถูกต้องและเหมาะสม

๓. การปฏิบัติตามศาสนพิธี ปัจจุบัน

ประเทศไทยมีผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ อย่างหลากหลาย รูปแบบในการปฏิบัติตามศาสนพิธีก็ย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละศาสนา อย่างไรก็ตามศาสนาทุกศาสนาย่อมสอนให้คนผู้นับถือศาสนานั้นทำความดี และแม้จะมีพิธีกรรมทางศาสนาที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนย่อมสามารถอยู่ร่วมกันในชุมชนและสังคมได้อย่างเป็นสุข

๔. การรับประทานอาหาร ในสังคมที่หลากหลาย

ทำให้เกิดวัฒนธรรมการกินอาหารที่มีความแตกต่างกัน เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่จะรับประทานข้าวเหนียวเป็นอาหารหลัก และผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคกลางและภาคใต้ส่วนใหญ่จะรับประทานข้าวเจ้าเป็นอาหารหลัก

๕. การใช้ภาษา จากความหลากหลายของผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้รูปแบบภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อสารกันนั้น มีความแตกต่างกันออกไป ในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยจึงมีรูปแบบภาษาถิ่นประจำภาค โดยมีรูปแบบและสำเนียงภาษาที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชนมีความแตกต่างกัน

๑. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและช่วยให้การดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตบางอย่างมีการเปลี่ยนแปลงและแตกต่างกัน

๒. ลักษณะของสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้คนในแต่ละพื้นที่มีพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน เช่น ผู้คนที่อาศัยอยู่ในแถบเทือกเขาสูงที่มีอากาศหนาวนั้น จะสวมเสื้อผ้าที่หนาเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในแถบภาคกลางซึ่งมีอากาศอบอุ่นจะสวมใส่เสื้อผ้าบาง ๆ เพื่อระบายความร้อน นอกจากนี้ลักษณะของสภาพแวดล้อม ยังส่งผลต่อการประกอบอาชีพ เช่น ผู้คนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้ชายฝั่งทะเลจะประกอบอาชีพการประมง ผู้คนที่อาศัยอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นต้น

๓. รูปแบบของวัฒนธรรม ที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของผู้คน เช่น ความศรัทธาในหลักคำสอนของศาสนาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การปฏิบัติตนตามหลักธรรมและการประกอบศาสนพิธีนั้นมีความหลากหลายไปในแต่ละความเชื่อ

.....

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจตนเองว่า ในชีวิตประจำวันได้ปฏิบัติตนตามหลักมารยาทไทยหรือไม่ และปฏิบัติอย่างไร แล้วบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมบอกประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

มารยาทไทย	บันทึกผล		วิธีการปฏิบัติ	ผู้รับรอง
	ปฏิบัติ ✓	ไม่ปฏิบัติ x		
๑. การแสดงความเคารพ				
๒. การยืน				
๓. การเดิน				
๔. การนั่ง				
๕. การนอน				
๖. การทักทาย				
๗. การแต่งกาย				

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยย่อยที่ ๒ สังคมน่าอยู่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. แป้งมักช่วยเหลือสัตว์ที่บาดเจ็บเป็นประจำ แสดงว่าแป้งเป็นคนอย่างไร

- ก. มีเมตตากรุณา
- ข. มีความรับผิดชอบ
- ค. มีความซื่อสัตย์สุจริต

๒. เมื่อเราช่วยเหลือผู้อื่นจะได้รับผลดีต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด

- ก. เกิดภาคภูมิใจ
- ข. เป็นทุกข์เดือดร้อน
- ค. ได้รับการชื่นชมยกย่อง

๓. หากทุกคนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว จะเกิดผลอย่างไร

- ก. ครอบครัวมีฐานะดี
- ข. ครอบครัวแตกแยก
- ค. ครอบครัวมีความสุข

๔. หากพบเห็นขยะตกอยู่บนพื้นในโรงเรียนเราควรทำอย่างไร

- ก. เก็บทิ้งลงถังขยะ
- ข. ใช้เท้าเหยียบไว้ข้าง ๆ
- ค. เรียกภารโรงมากวาด

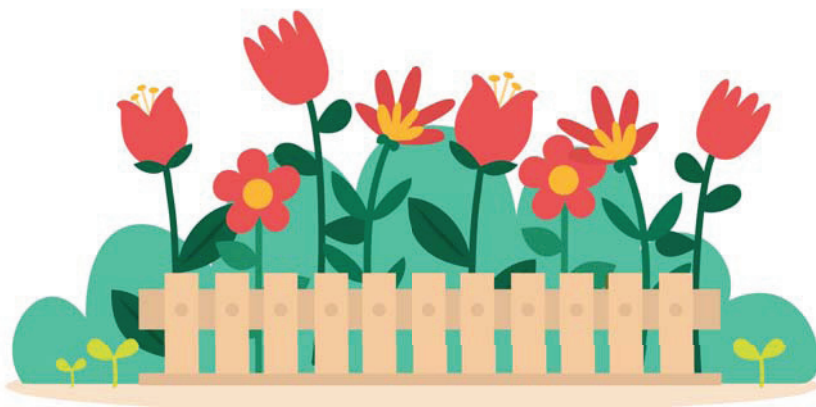
๕. ชัยมักสอนเพื่อนทำการบ้านอยู่เสมอ แสดงว่าชัยเป็นคนอย่างไร

- ก. มีความกตัญญู
- ข. มีความรับผิดชอบ
- ค. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

หน่วยย่อยที่ ๓

วิถีประชาธิปไตย

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

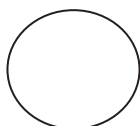
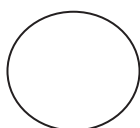
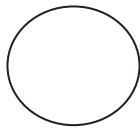
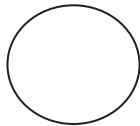
คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรในฐานะสมาชิกในครอบครัว</p> <p>ก. โต้เถียงเมื่อถูกตักเตือน</p> <p>ข. พุดจาด้วยคำสุภาพ</p> <p>ค. ต่อว่าสมาชิกในครอบครัวที่ทำผิด</p>	<p>๖. นักเรียนควรเลือกหัวหน้าห้องเรียนโดยใช้เหตุผลใด</p> <p>ก. มีรูปร่าง น่าตาดี</p> <p>ข. มีความเป็นผู้นำ</p> <p>ค. มีฐานะร่ำรวย</p>
<p>๒. ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน จะเกิดผลอย่างไร</p> <p>ก. โรงเรียนรุ่มรวย</p> <p>ข. ครูและนักเรียนขัดแย้งกัน</p> <p>ค. โรงเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย</p>	<p>๗. การปฏิบัติตามกระบวนประชาธิปไตยทำได้อย่างไร</p> <p>ก. สรุปข้อตกลงตามที่ตนเองพอใจ</p> <p>ข. ให้ผู้ที่ฐานะเป็นคนตัดสินใจ</p> <p>ค. ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม</p>
<p>๓. ในการทำงานกลุ่มหากเพื่อนคิดไม่เหมือนเรา นักเรียนควรทำอย่างไร</p> <p>ก. ต่อว่าเพื่อน</p> <p>ข. อธิบายเหตุผลของเราให้เพื่อนฟัง</p> <p>ค. คล้อยตามและตัดสินใจตามความคิดของเพื่อนทันที</p>	<p>๘. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียนตามกระบวนประชาธิปไตยในข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. เลือกประธานนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ</p> <p>ข. เลือกหัวหน้าห้องที่แจกขนมให้</p> <p>ค. เลือกประธานนักเรียนที่ตนเองรู้จัก</p>
<p>๔. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรในฐานะสมาชิกของห้องเรียน</p> <p>ก. ตั้งใจเรียนหนังสือ</p> <p>ข. ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน</p> <p>ค. ไม่พูดคุยกับเพื่อนห้องอื่น</p>	<p>๙. สิ่งใดที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจตามกระบวนประชาธิปไตย</p> <p>ก. การใช้ประสบการณ์</p> <p>ข. การใช้เหตุผล</p> <p>ค. การใช้อารมณ์</p>
<p>๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่อย่างไร</p> <p>ก. ดูแลนักเรียนแทนครูประจำชั้น</p> <p>ข. ดูแลความเป็นอยู่ในครอบครัวของครู</p> <p>ค. ดูแลการทำงานของครู</p>	<p>๑๐. การเสนอกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน ควรเสนอกิจกรรมที่มีลักษณะอย่างไร</p> <p>ก. มีค่าใช้จ่ายมาก</p> <p>ข. มีประโยชน์มาก</p> <p>ค. มีคนเห็นด้วยมาก</p>

ใบงานที่ ๐๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าภาพกิจกรรมที่เกี่ยวกับประชาธิปไตย
และทำเครื่องหมาย x หน้าภาพกิจกรรมที่ไม่ได้เกี่ยวกับประชาธิปไตย

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย แล้วร่วมกันจัดทำแผนผังความคิดสรุปโดยจัดทำแผนผังความคิด สรุปกิจกรรมประชาธิปไตยลงใน กระดาษฟลิปชาร์ต

๒. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตย

กิจกรรมประชาธิปไตย

ประชาธิปไตยเป็นรูปแบบการปกครองและวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งยึดหลักของความเสมอภาค เสรีภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน และอำนาจอธิปไตยต้องมาจากปวงชน

กิจกรรมประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมที่แสดงถึงประชาธิปไตย โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรม โดยยึดถือเสียงข้างมาก มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับเสียงข้างมาก ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การทำงานกลุ่ม สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มจะต้องร่วมกันเลือกหัวหน้ากลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานกลุ่ม ร่วมกันตัดสินใจ โดยฟังเสียงข้างมาก ร่วมมือกันทำงานจนสำเร็จ โดยผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี จะต้องมึลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย ได้แก่

๑. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๒. ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจและร่วมปฏิบัติกิจกรรม
๓. ตัดสินใจและปฏิบัติกิจกรรมโดยยึดเสียงข้างมาก
๔. ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
๕. มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
๖. ยอมรับข้อตกลงของคนส่วนใหญ่

ผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยนั้น จะสามารถทำงานหรือกิจกรรมประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียนร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง อำนาจหน้าที่ผู้บริหารงานโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดทำแผนภูมิบทบาท หน้าที่ของบุคคลต่อไปนี้ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ผู้อำนวยการโรงเรียน

⇒ มีหน้าที่ ⇒

.....

.....

รองผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายวิชาการ

⇒ มีหน้าที่ ⇒

.....

.....

รองผู้อำนวยการโรงเรียน
ฝ่ายปกครอง

⇒ มีหน้าที่ ⇒

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน

โรงเรียน คือ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ในโรงเรียนมีบุคคลต่าง ๆ มากมาย เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียน ภารโรง แต่ละคนที่อยู่ในโรงเรียนต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่ต่างกันออกไป

ผู้มีบทบาทอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้อำนวยการโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ควบคุมการบริหารภายในโรงเรียน ดูแลครูและนักเรียน มีอำนาจในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยมีรองผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ คอยช่วยเหลืองานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตำแหน่ง	อำนาจหน้าที่
ผู้อำนวยการโรงเรียน	ดูแลบริหารงานในโรงเรียน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ	ดูแลการสอนของครู
รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายปกครอง	ดูแลความประพฤติของนักเรียน

ใบงานที่ ๐๔

เรื่อง ผู้มีบทบาท อำนาจตัดสินใจในการตัดสินใจในชุมชน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจำแนกผู้มีบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจในชุมชนต่อไปนี้

ดูแลชุมชนหรือท้องถิ่น

ประสานงานกับรัฐและเอกชนช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น

ปกครองดูแลประชาชนในตำบล

ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกพัฒนาตำบล

เป็นผู้นำของหมู่บ้าน

ดูแลประชาชนในหมู่บ้าน

๑. ผู้นำชุมชนหรือท้องถิ่น

.....

๒. กำนัน

.....

๓. ผู้ใหญ่บ้าน

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

รายชื่อสมาชิก ๑ ๒.
 ๓ ๔.

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนวาดภาพกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ที่นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน

การเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน จะต้องปฏิบัติตามกระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งจะทำให้เราสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ที่นักเรียนสามารถร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น

๑. การเลือกหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าห้อง หรือประธานนักเรียน โดยทุกคนมีส่วนร่วม เสนอชื่อ และตัดสินใจเลือกคนที่ได้คะแนนมากที่สุด

๒. การร่วมกันทำงานกลุ่ม มีการเลือกหัวหน้ากลุ่ม หรือประธานกลุ่ม แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับเสียงข้างมาก และร่วมมือกันทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จ และร่วมแสดงความยินดี

กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมโดยใช้เสียงข้างมาก ซึ่งถือว่าทุกคนมีความสำคัญ

.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กิจกรรมประชาธิปไตยในชุมชน

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันระดมสมองจำแนกลักษณะของการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง

- * การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง
- * การเลือกตั้งประธานนักเรียน
- * การเลือกตัวแทนห้องเพื่อประชุมจัดกิจกรรม
- * การเลือกตัวแทนชาวบ้านเพื่อเข้าร่วมตัดสินใจเรื่องการพัฒนาหมู่บ้าน
- * ตัวแทนชาวบ้านยกมือเห็นด้วยที่จะทำโครงการพัฒนาหมู่บ้าน
- * การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
- * การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

การออกเสียงโดยตรง	การเลือกตัวแทนออกเสียง

ใบความรู้ที่ ๑ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง การออกเสียงในชั้นเรียนและโรงเรียน

การออกเสียงในชั้นเรียนและโรงเรียน

ในชั้นเรียนและโรงเรียน ประกอบด้วยสมาชิกหลายคนที่มาอยู่ร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน จำเป็นต้องมีตัวแทนมาดำเนินการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๑. ลักษณะของตัวแทนการออกเสียงในชั้นเรียนและโรงเรียน มีหลายลักษณะ เช่น

๑.๑ หัวหน้าห้อง เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างนักเรียนกับคุณครู และคอยดูแลความสงบเรียบร้อยภายในห้องเรียน

๑.๒ ประธานนักเรียน เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างนักเรียนกับคุณครู และช่วยส่งเสริมนโยบายที่เป็นประโยชน์ของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่ อีกทั้งกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

๑.๓ คณะกรรมการห้องเรียนหรือโรงเรียน เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยในการทำงานด้านต่าง ๆ ของหัวหน้าห้องหรือประธานนักเรียน เช่น คณะกรรมการด้านวิชาการ

๒. วิธีการเลือกตัวแทนอย่างถูกต้องและเหมาะสม การเลือกตัวแทนในชั้นเรียนและโรงเรียน ควรยึดตามแนวทางของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

๒.๑ การออกเสียงโดยตรง เป็นการให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการออกเสียงเลือกผู้ที่เหมาะสมเป็นหัวหน้าห้อง ประธานนักเรียน หรือคณะกรรมการนักเรียน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติที่เหมาะสม เมื่อนับผลการลงคะแนนแล้ว ผู้สมัครคนใดได้คะแนนเสียงมากที่สุดก็จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง ประธานนักเรียน เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับ

๒.๒ การเลือกตัวแทนออกเสียง เป็นการเลือกตัวแทนกลุ่มไปออกเสียงหรือตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งแทนคนส่วนใหญ่ ซึ่งตัวแทนจะเป็นผู้ที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมที่จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เช่น การเลือกตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น

๓. การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนและโรงเรียน เกิดขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนและโรงเรียนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น และเกิดการพัฒนาซึ่งจะบังเกิดผลดีต่อสมาชิก

๓.๑ การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน ได้แก่ การเปลี่ยนหัวหน้ากลุ่ม การเปลี่ยนหัวหน้าห้อง เมื่อมีการเลือกตั้งตัวแทนที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี เช่น มีผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประสานงานระหว่างครูกับสมาชิกในชั้นเรียน

๓.๒ การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ได้แก่ การเปลี่ยนประธานนักเรียน การเปลี่ยนผู้อำนวยการโรงเรียน มีการเลือกตั้งตัวแทนที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี เช่น มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการบริหารงานภายในโรงเรียน

.....

ใบความรู้ที่ ๒ (สำหรับนักเรียน ป.๑-๓)

เรื่อง ประชาธิปไตยในชุมชน

๑. การออกเสียงในชุมชน

ชุมชนประกอบด้วยสมาชิกที่อาศัยร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน จึงต้องมีผู้นำหรือตัวแทนมาตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๑.๑ ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำหน้าที่ปกครอง ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านและคอยดูแลทุกข์สุขของลูกบ้าน ผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในหมู่บ้านนั้นๆ

๑.๒ กำนัน เป็นผู้นำที่ดูแลและรับผิดชอบงานของตำบลและประสานงานกับทางอำเภอ กำนันมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในตำบลนั้น ๆ

๑.๓ นายองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลนั้น ๆ โดยมีสมาชิก อบต. เป็นผู้ช่วยทำงาน และมีหน้าที่พัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ

๑.๔ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัด มีหน้าที่พัฒนาจังหวัดในด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดให้ดีขึ้น

๒. วิธีการเลือกผู้นำหรือตัวแทนอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีวิธีการ ดังนี้

๒.๑ การออกเสียงโดยตรง สมาชิกในชุมชนสามารถออกเสียงโดยตรงได้ โดยการลงคะแนนเลือกผู้นำในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายองค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๒ การเลือกตัวแทนออกเสียง เป็นการเลือกสมาชิกคนใดคนหนึ่งในชุมชนให้เป็นตัวแทนไปตัดสินใจดำเนินกิจกรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่งแทนสมาชิกในชุมชน เช่น การเลือกตัวแทนไปประชุมกับจังหวัดเพื่อดำเนินงานประเพณีประจำจังหวัด

๓. การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เกิดจากการตัดสินใจของคนในชุมชน เพื่อเลือกผู้นำหรือผู้แทนเข้าไปทำงานของชุมชน ให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อยและทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เมื่อมีการเลือกผู้นำหรือตัวแทนที่เหมาะสมมาทำหน้าที่แทนสมาชิกในชุมชน ย่อมทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เช่น การพัฒนาสวนสาธารณะให้ร่มรื่น สวยงาม การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การส่งเสริมการศึกษา การส่งเสริมอาชีพ

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

.....

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

<p>๑. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรในฐานะสมาชิกในครอบครัว</p> <p>ก. โต้เถียงเมื่อถูกดักเตือน</p> <p>ข. พุดจาด้วยคำสุภาพ</p> <p>ค. ต่อบว่าสมาชิกในครอบครัวที่ทำผิด</p>	<p>๖. ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน จะเกิดผลอย่างไร</p> <p>ก. โรงเรียนร่วนวาย</p> <p>ข. ครูและนักเรียนขัดแย้งกัน</p> <p>ค. โรงเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย</p>
<p>๒. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียน ตามกระบวนการประชาธิปไตยในข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. เลือกประธานนักเรียนที่มี ความรับผิดชอบ</p> <p>ข. เลือกหัวหน้าห้องที่แจกขนมให้</p> <p>ค. เลือกประธานนักเรียนที่ตนเองรู้จัก</p>	<p>๗. ในการทำงานกลุ่มหากเพื่อนคิดไม่เหมือนเรา นักเรียนควรทำอย่างไร</p> <p>ก. ต่อบว่าเพื่อน</p> <p>ข. อธิบายเหตุผลของเราให้เพื่อนฟัง</p> <p>ค. คล้อยตามและตัดสินใจตามความคิดของ เพื่อนทันที</p>
<p>๓. การปฏิบัติตามกระบวนการประชาธิปไตยทำได้ อย่างไร</p> <p>ก. สรุบข้อตกลงตามที่ตนเองพอใจ</p> <p>ข. ให้ผู้ที่ฐานะเป็นคนตัดสินใจ</p> <p>ค. ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุม</p>	<p>๘. นักเรียนควรเลือกหัวหน้าห้องเรียนโดยใช้ เหตุผลใด</p> <p>ก. มีความเป็นผู้นำ</p> <p>ข. มีรูปร่าง น่าตาดี</p> <p>ค. มีฐานะร่ำรวย</p>
<p>๔. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรในฐานะสมาชิกของห้องเรียน</p> <p>ก. ตั้งใจเรียนหนังสือ</p> <p>ข. ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน</p> <p>ค. ไม่พุดคุยกับเพื่อนห้องอื่น</p>	<p>๙. สิ่งที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจตาม กระบวนการประชาธิปไตย</p> <p>ก. การใช้ประสบการณ์</p> <p>ข. การใช้เหตุผล</p> <p>ค. การใช้อารมณ์</p>
<p>๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่อย่างไร</p> <p>ก. ดูแลนักเรียนแทนครูประจำชั้น</p> <p>ข. ดูแลการทำงานของครู</p> <p>ค. ดูแลความเป็นอยู่ในครอบครัวของครู</p>	<p>๑๐. การเสนอกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน ควรเสนอกิจกรรมที่มีลักษณะอย่างไร</p> <p>ก. มีค่าใช้จ่ายมาก</p> <p>ข. มีประโยชน์มาก</p> <p>ค. มีคนเห็นด้วยมาก</p>

บันทึก

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines on a white background.

บันทึก

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.